

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 368/2015-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. júla 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátkou JUDr. Annou Lacovou, advokátska kancelária, Pražská 4, Košice, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 1 Co 207/2013-389 z 9. júla 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. decembra 2014 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“)

uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 1 Co 207/2013-389 z 9. júla 2014.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ od 12. marca 2008 vystupoval ako žalobca v konaní vedenom Okresným súdom Košice I (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 39 C 37/2008, ktorého predmetom bolo určenie neplatnosti uznesenia schôdze vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome [REDACTED] (ďalej len „bytový dom“). Sporným uznesením z 21. februára 2008 vlastníci bytov a nebytových priestorov vypovedali zmluvu o výkone správy bytového domu uzavretú so sťažovateľom ako správcom. Podľa názoru sťažovateľa sa schôdze vlastníkov bytov a nebytových priestorov zúčastnili aj osoby, ktoré neboli oprávnené zastupovať vlastníkov bytov a nebytových priestorov, a pri hlasovaní o napadnutom uznesení sa nedosiahla potrebná nadpolovičná väčšina hlasov všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov.

Sťažovateľovi bola 19. júna 2008 doručená výzva spoločnosti BYTEX Slovensko, s. r. o., Palackého 14, Košice (ďalej len „nový správca“), na odovzdanie výkonu správy bytového domu, pretože vlastníci bytov a nebytových priestorov v bytovom dome písomným hlasovaním z 2. apríla 2008 schválili prevzatie výkonu správy novým správcom.

Sťažovateľ doručil 27. júna 2008 okresnému súdu návrh na nariadenie predbežného opatrenia podľa § 102 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“), na základe ktorého okresný súd uznesením č. k. 39 C 37/2008-239 z 28. júla 2008 určil, že do právoplatného rozhodnutia vo veci samej zabezpečuje a vykonáva správu bytov a nebytových priestorov v bytovom dome sťažovateľ.

Na ďalšej schôdzi konanej 16. októbra 2008 vlastníci bytov a nebytových priestorov schválili uznesenie o vypovedaní zmluvy o výkone správy bytov a nebytových priestorov v bytovom dome uzavretej so sťažovateľom. Súčasne schválili zmluvu o výkone správy bytov a nebytových priestorov v bytovom dome s novým správcom.

Sťažovateľ doručil 11. decembra 2008 okresnému súdu späťvzatie svojej určovacej žaloby z marca 2008, a to z dôvodu vypovedania zmluvy o správe bytov a nebytových priestorov uzavretej s ním ako správcom, ku ktorému došlo hlasovaním vlastníkov bytov a nebytových priestorov na schôdzi konanej 16. októbra 2008. V späťvzati sťažovateľ navrhol, aby mu okresný súd priznal náhradu trov konania podľa § 146 ods. 2 druhej vety OSP.

Okresný súd uznesením vyššieho súdneho úradníka č. k. 39 C 37/2008-258 z 30. marca 2009 konanie o sťažovateľovej žalobe zastavil, keďže žalovaní so späťvzatím žaloby súhlasili. O trovách konania rozhodol okresný súd samostatným uznesením č. k. 39 C 37/2008-263 zo 17. februára 2010, a to tak, že sťažovateľ ako žalobca nemá právo na náhradu trov konania, a žalovaným náhradu trov konania nepriznal. Súčasne vrátil sťažovateľovi súdny poplatok zaplatený za návrh na začatie konania.

Okresný súd v uznesení o trovách dôvodil, že *„v tomto prípade nie je... namieste aplikácia ustanovenia § 146 ods. 2 druhá veta O. s. p., teda, že k zastaveniu konania došlo pre správanie odporcu, pretože zákon má v predmetnom ustanovení na mysli prípady, kedy je žaloba podaná dôvodne a k späťvzatiu žaloby došlo pre správanie odporcu, v praxi ide väčšinou o prípady, kedy odporca po podaní návrhu zaplatil žalovanú pohľadávku. Keďže nejde o prípad podľa § 146 ods. 2 druhá veta O. s. p., (ktorý je výnimkou z ustanovenia § 146 ods. 1 veta prvá O. s. p.) z procesného hľadiska zásadne platí, že zastavenie konania zaviniť žalobca, pretože zoberal späť žalobu v celom rozsahu. Súd by teda pri rozhodovaní o trovách konania mal postupovať podľa § 146 ods. 2 veta prvá O. s. p. a zaviazat žalobcu nahradiť žalovaným v 1., 2., 4. až 23. rade, 26. až 35. rade. 38., 39., 40., 42. až 50. rade trovy právneho zastúpenia a žalovaným v 3., 24., 36., 37. a 41. rade náhradu trov konania nepriznať, pretože im trovy konania nevznikli.“* Okresný súd však aplikujúc § 150 ods. 1 OSP žalovaným nepriznal náhradu trov konania, lebo *„bez ohľadu na počet žalovaných, ktorých právny zástupca žalovaných v 1., 2., 4. až 23. rade, 26. až 35. rade. 38., 39., 40., 42. až 50. rade zastupoval išlo vždy vo vzťahu k žalovaným o rovnaký úkon právnej služby a to písomné podanie na súd zo dňa 15. 4. 2008 a písomné*

podanie zo dňa 17. 2. 2009 a tiež v tom, že nepriznanie trov konania sa nedotkne majetkovej sféry žalovaných v 1., 2., 4. až 23. rade, 26. až 35. rade. 38., 39., 40., 42. až 50. rade“.

Na odvolanie žalovaných zastúpených právnym zástupcom okresný súd uznesením č. k. 39 C 37/2008-279 zo 7. februára 2011 uložil sťažovateľovi povinnosť zaplatiť žalovaným zastúpeným právnym zástupcom trovy konania spočívajúce v trovách právneho zastúpenia spoločne v sume 5 325,81 €. Konštatoval, že *„v danom prípade treba rozhodnúť o náhrade trov konania z hľadiska procesného zavinenia zastavenia konania. Pretože žalobca svojím späťvzatím zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný nahradiť trovy konania... Podľa názoru súdu nie je možný postup podľa druhej vety príslušného ustanovenia, pretože skutočnosť, že bolo opätovne rozhodnuté o vypovedaní zmluvy o výkone správy žalobcovi ako správcovi na schôdzi vlastníkov bytov dňa 16. 10. 2008, nemá žiaden vplyv platnosť, príp. neplatnosť predchádzajúceho uznesenia schôdze vlastníkov bytov zo dňa 21. 2. 2008. A teda, v danom prípade nemožno hovoriť o tom, že žalobca zobral žalobu späť pre správanie žalovaných.“.*

Sťažovateľ podal proti uzneseniu okresného súdu odvolanie, v ktorom argumentoval v prospech aplikácie § 146 ods. 2 druhej vety OSP tvrdením, že *„žalovaní vlastníci bytov, aj keď vedeli o zahájenom súdnom konaní, nepočkali za rozhodnutím súdu vo veci samej a dňa 16.10.2008 sa z ich podnetu konala ďalšia schôdza s tým istým programom, teda vypovedanie zmluvy o výkone správy správcovi“.* Schôdza vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome konaná 16. októbra 2008 bola podľa sťažovateľa *„konaná plne v súlade so zákonom,... a teda žalobca na určenie neplatnosti uznesení z vlastníckej schôdze zo dňa 21. 02. 2008 v tomto konaní už nemal ani naliehavý právny záujem... No zastáva názor, že k späťvzatiu žaloby došlo pre správanie žalovaných, ktorí mali vedomosť o podanej žalobe, ktorou sa žalobca domáha určenia neplatnosti uznesení, a sami uznali, že vlastnícka schôdza dňa 21. 02. 2008 nebola konaná v súlade so zákonom... a preto zvolali ďalšiu schôdzu s tým istým programom...“.*

Krajský súd uznesením č. k. 4 Co 137/2011-299 z 30. novembra 2011 zrušil odvolaním sťažovateľa napadnuté prvostupňové uznesenie okresného súdu a vec mu vrátil

na ďalšie konanie. Okresný súd bol podľa názoru krajského súdu povinný „sa zaoberať otázkou, či v danej veci existujú dôvody hodné osobitného zreteľa pre aplikáciu ust. § 150 O. s. p. na rozhodnutie o trovách konania (keďže v pôvodnom rozhodnutí o trovách konania sa na toto ustanovenie procesného predpisu odvolal) a až v prípade, ak dospeje k záveru, že tieto dôvody tu neexistujú, podanému odvolaniu v napadnutej časti podľa ust. § 374 ods. 4 O. s. p. vyhovieť. Zároveň bolo jeho povinnosťou napadnuté uznesenie prvostupňového súdu náležitým spôsobom odôvodniť, tak, aby závery, ku ktorým na základe svojich úvah dospel, boli racionálne a presvedčivé.“.

Po vrátení veci na ďalšie konanie okresný súd uznesením č. k. 39 C 37/2008-353 z 5. apríla 2013 uložil sťažovateľovi nahradiť žalovaným, zastúpeným právnym zástupcom, trovy konania spočívajúce v trovách právneho zastúpenia v sume 6 390,97 €. Zotrval na svojom názore zo skoršieho zrušeného uznesenia a zároveň zdôraznil, že „predmetom konania... bolo... určenie neplatnosti uznesenia schôdze vlastníkov bytov zo dňa 21. 2. 2008. Neskorším rozhodnutím vlastníkov bytov totiž nedošlo k zrušeniu predchádzajúceho ich rozhodnutia o výpovedi zmluvy o výkone správy, tiež nebola príp. súdnym rozhodnutím vyslovená ani neplatnosť výpovede zo zmluvy o výkone správy a preto bez ohľadu na to, že vlastníci bytov opätovne dali žalobcovi výpoveď zo správcovstva, právne následky z výpovede zo zmluvy o výkone správy nastali už na základe skoršej výpovede a nie až na základe výpovede druhej v poradí, a to bez ohľadu na to, ako si následne vlastníci a tiež žalobca ako bývalý správca usporiadali právne vzťahy“.

V odvolaní proti prvostupňovému uzneseniu okresného súdu sťažovateľ na podklade chronologickej rekapitulácie priebehu konania o jeho žalobe zdôraznil, že „časová postupnosť žalovaných a opakujúci sa, ten istý predmet zvolávaných schôdzí... svedčí o tom, že žalovaní neboli ochotní rešpektovať právny stav a vyčkať na rozhodnutie súdu o platnosti alebo neplatnosti uznesení z už konaných schôdzí, ktorých vyslovenia neplatnosti sa žalobca domáhal žalobou na súde... v danom prípade žalovaní zámerne, zvolaním v poradí tretej vlastníckej schôdze s tým istým predmetom, použili prostriedok, ktorý sám o sebe nie je zakázaný a z hľadiska práva nenapadnuteľný pre dosiahnutie svojho cieľa bez toho,

aby rešpektovali právny stav vyvolaný aj vydaním predbežného opatrenia v súdnom konaní a vyčkali na rozhodnutie súd. Podľa názoru žalobcu je ich konanie konaním in fraudem legis, keď sa chovajú podľa práva, ale tak, aby zámerne dosiahli cieľný výsledok, nerešpektujúc existujúci právny stav.“.

Sťažovateľ podľa vlastného názoru „preukázal, že k späťvzatiu žaloby došlo pre správanie sa žalovaných, ktorí si boli vedomí nesplnenia zákonných podmienok pri zvolávaní a konaní vlastníckych schôdzí a neplatnosti uznesení nimi prijatými a preto zvolali v poradí tretiu vlastníčku schôdzu s tým istým programom, ktorá bola zvolaná a konala sa v súlade so zákonom a ktorej rozhodnutia musel žalobca rešpektovať ak sa nechcel vystaviť súdnym žalobám, v ktorých by bol neúspešný“. Sťažovateľ teda „nepristúpil k späťvzatiu žaloby na základe svojho rozhodnutia, ale rešpektujúc uplynutím času vzniknutý právny stav vyvolaný úkonmi žalovaných“.

Krajský súd uznesením č. k. 1 Co 207/2013-389 z 9. júla 2014 o odvolaní sťažovateľa rozhodol tak, že napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdil. S poukazom na nesporné skutkové okolnosti prípadu a na ustálenú súdnu prax pri posudzovaní aplikačného vzťahu oboch noriem zakotvených v čl. 146 ods. 2 OSP zhodnotil, že „v danom prípade došlo k zastaveniu konania pred začatím pojednávania (až na ktorom súd vykonáva dokazovanie o predmete sporu)“, a tak „pre súdne rozhodnutie o zastavení konania a o náhrade trov konania nemuselo byť podkladom úplné zistenie skutkových okolností tak, ako sa to vyžaduje v prípade meritórneho rozhodnutia vo veci samej, ale otázku dôvodnosti podania žaloby súd posudzuje len z procesného hľadiska (hľadiska vzťahu medzi výsledkom správania sa žalovaných a požiadavkou žalobcu vyjadrenou v žalobe), pri ktorej nie je rozhodujúce, aký by bol výsledok vtedy, keby nedošlo k zastaveniu konania“.

Krajský súd nezistil dôvody hodné osobitného zreteľa (§ 150 ods. 1 OSP), pretože „žalovaní postupovali vo veci v rámci svojich zákonných oprávnení a uznesenie v poradí poslednej schôdze vlastníkov bytov a nebytových priestorov... uznesenie schôdze vlastníkov, ktoré bolo napadnuté žalobcom v tomto konaní nezrušilo, a ani nevyslovilo jeho neplatnosť, preto žalobca mohol pokračovať v konaní o podanej žalobe“.

V sťažnosti doručenej ústavnému súdu sťažovateľ opätovne prednáša argumentáciu použitú v riadnych opravných prostriedkoch podaných v konaní pred okresným súdom a krajským súdom (časová postupnosť priebehu konania a úkonov žalovaných, ktorá má dokazovať, že ich konanie je „konaním in fraudem legis“ a že sťažovateľ nemal inú možnosť, než vziať podanú žalobu späť). Zároveň s poukazom na stabilizovanú judikatúru ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) týkajúcu sa požadovanej kvality odôvodnení súdnych rozhodnutí sťažovateľ tvrdí, že krajský súd sa „*pri rozhodovaní o opravnom prostriedku nevysporiadal s právne relevantnou argumentáciou adekvátne. Tým, že nezdôvodnil jej irelevantnosť, porušil základné právo na súdnu ochranu...*“.

V závere sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd o jeho sťažnosti meritórne takto rozhodol:

„1. *Základné právo sťažovateľa [redacted] [redacted] na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy uznesením Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 1 Co/207/2013-398 (správne má byť sp. zn. 1 Co 207/2013-389) zo dňa 09. 07. 2014 porušené bolo.*

2. *Uznesenie Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 1 Co/207/2013-398 (správne má byť sp. zn. 1 Co 207/2013-389) zo dňa 09. 07. 2014 sa zrušuje a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.*

3. *Krajský súd v Košiciach je povinný do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky zaplatiť finančné zadosťučinenie sťažovateľovi vo výške 2.000,- € (slovom dvetisíc EUR) k rukám právnej zástupkyne sťažovateľa.*

4. *Krajský súd v Košiciach je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy konania vo výške 284,08 € (za dva úkony právnej služby – príprava a prevzatie zastúpenia, písomné podanie na súd 2 x 134,- €, 2 x 8,04 € režijný paušál) do 15 dní od doručenia tohto nálezu k rukám právnej zástupkyne sťažovateľa.“*

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene alebo zjavne neopodstatnené návrhy môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej o zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). Úloha ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu teda nespočíva v tom, aby určil, či preskúmanie veci predloženej navrhovateľom odhalí existenciu porušenia niektorého z práv alebo slobôd zaručených ústavou, ale spočíva len v tom, aby určil, či toto preskúmanie vylúči akúkoľvek možnosť existencie takéhoto porušenia. Ústavný súd teda môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (I. ÚS 4/00).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...

Rozhodovanie o náhrade trov je súčasťou súdneho konania, a preto všeobecný súd pri poskytovaní súdnej ochrany podľa čl. 46 ods. 1 ústavy môže postupom, ktorý nie je v súlade so zákonom (čl. 46 ods. 4 a čl. 51 ods. 1 ústavy), porušiť základné právo účastníka konania na súdnu ochranu (obdobne II. ÚS 56/05).

Obsahom práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je *ratione materiae* aj právo na rozhodnutie o trovách konania, resp. o náhrade trov konania v súlade so zákonom (rozhodnutie ESLP vo veci *Robins c. Spojené kráľovstvo* z 23. 9. 1997).

Zásadnou sťažnostnou námietkou, na ktorej sťažovateľ zakladá svoj sťažnostný petit, je tvrdenie nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa jeho názoru mal okresný súd a následne i krajský súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania na ustálený a nesporný skutkový stav veci aplikovať § 146 ods. 2 druhú vetu OSP, a nie § 146 ods. 2 prvú vetu OSP.

Podľa § 146 ods. 1 písm. c) OSP žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené.

Podľa § 146 ods. 2 OSP ak niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

K možnosti využitia kasačnej právomoci podľa čl. 127 ods. 2 ústavy voči rozhodnutiam všeobecných súdov ústavný súd stabilne judikuje, že nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Z tohto ústavného postavenia vyplýva, že úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy,

ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlniteľné a neutržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

Ústavný súd teda nepredstavuje opravnú inštanciu všeobecných súdov (napr. I. ÚS 31/05), a preto nemôže preskúmať rozhodnutia všeobecných súdov, pokiaľ tieto súdy vo svojej činnosti postupujú v súlade s právami na súdnu a inú právnu ochranu zakotvenými v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy). Ingerencia ústavného súdu do výkonu právomoci všeobecného súdu by bola opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecnými súdmi, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle už citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor všeobecného súdu iba v prípade, ak by ten bol arbitrárny, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný (napr. III. ÚS 31/2015).

Arbitrárnosť a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislosti ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokovaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré zo základných práv uvedených v čl. 127 ods. 1 ústavy.

Citovaná judikatúra sa ešte viac prehľbuje pri ústavno-súdnom prieskume súdnych rozhodnutí o trovách konania. Ústavný súd iba celkom výnimočne podrobnejšie preskúmava rozhodnutia všeobecných súdov o trovách konania. Problematika náhrady trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení zákona, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle (mutatis mutandis IV. ÚS 170/08, II. ÚS 64/09, III. ÚS 92/09).

Okresný súd i krajský súd vo svojich rozhodnutiach o trovách konania vedeného pod sp. zn. 39 C 37/2008 v prvom rade vychádzali zo systematických súvislostí § 146 ods. 2 OSP, ako aj z ustálenej judikatúry všeobecných súdov týkajúcej sa uvedeného ustanovenia. Tá jednoznačne konštatuje, že ak navrhovateľ vezme návrh späť a nejde o prípad podľa § 146 ods. 2 druhej vety OSP, z procesného hľadiska zásadne platí, že zaviniť zastavenie konania, a preto je povinný nahradiť odporcovi trovy konania [napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z 27. októbra 1992 vo veci sp. zn. 2 Obo 183/92]. Rovnako stabilne súdy judikujú, že pri použití ustanovenia § 146 ods. 2 prvej vety OSP treba otázku, či účastník konania zaviniť, že konanie muselo byť zastavené, posudzovať podľa procesného výsledku (napr. rozsudok najvyššieho súdu z 28. februára 2008 vo veci sp. zn. 3 M Obdo 5/2007, uznesenie najvyššieho súdu z 13. mája 2008 vo veci sp. zn. 5 Obo 8/2007).

V popísaných interpretačných súvislostiach okresný súd v poradí prvom uznesení o trovách konania (č. k. 39 C 37/2008-263 zo 17. februára 2010) vyslovil právny názor, že § 146 ods. 2 druhá veta sa aplikuje väčšinou v prípadoch, *„kedy odporca po podaní návrhu zaplatil žalovanú pohľadávku“*. Na tomto názore okresný súd nič nezmenil ani v poslednom uznesení o trovách sporného konania a vychádzal z neho i krajský súd v sťažnosťou napadnutom uznesení, keď uviedol, že *„otázku dôvodnosti podania žaloby súd posudzuje len z procesného hľadiska (hľadiska vzťahu medzi výsledkom správania sa žalovaných a požiadavkou žalobcu vyjadrenou v žalobe), pri ktorej nie je rozhodujúce, aký by bol výsledok vtedy, keby nedošlo k zastaveniu konania“*. Citované právne názory sú prejavom uplatnenia metód formálnej logiky v interpretačných postupoch oboch všeobecných súdov, ktoré kritérium dôvodnosti žaloby použité v § 146 ods. 2 druhej vete OSP kondicionálne previazali s motiváciou pre procesný úkon späťvzatia žaloby žalobcom (navrhovateľom). Skúmanie kritéria dôvodnosti podania žaloby v relácii k budúceму rozhodnutiu vo veci samej by znamenalo prejudikovanie rozhodnutia v merite. Teda, ak odporca počas konania svojím právnym úkonom uspokojí záujem žalobcu presadzovaný podanou žalobou, možno z hľadiska aplikácie § 146 ods. 2 druhej vety OSP považovať žalobu za dôvodne podanú.

Na rekapitulovanej konštrukcii ústavný súd nevidí žiadne známky excesívnosti signalizujúcej svojvôľu. Rešpektuje totiž jazykové znenie procesnej normy a nechýba jej vnútorná logika zohľadňujúca aspekty spravodlivosti pri uvažovaní o tom, kto by mal ťarchu trov zastaveného konania v konečnom dôsledku znášať.

V popísaných okolnostiach je prirodzené, že sťažovateľova argumentácia sa ťažiskovo orientovala na preukázanie, že konanie schôdze vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome 16. októbra 2008 zakladá dôvodnosť jeho určovacej žaloby v zmysle § 146 ods. 2 druhej vety OSP. Okresný súd i krajský súd na to reagovali akcentovaním absencie akejkoľvek právne významnej previazanosti uznesenia schôdze vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome z 21. februára 2008 napadnutého žalobou sťažovateľa a uzneseniami totožného obsahu schválenými na schôdzi vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome 16. októbra 2008.

Ústavný súd konštatuje, že ani tento právny názor okresného súdu i krajského súdu nevykazuje náznaky ústavne významnej arbitrárnosti či extrémneho vybočenia zo štandardných interpretačných prístupov v hmotnom alebo procesnom práve. Právna úprava v zákone Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov nijako nevyvracia názor, podľa ktorého „neskorším rozhodnutím vlastníkov bytov... nedošlo k zrušeniu predchádzajúceho ich rozhodnutia o výpovedi zmluvy o výkone správy, tiež nebola príp. súdnym rozhodnutím vyslovená ani neplatnosť výpovede zo zmluvy o výkone správy a preto bez ohľadu na to, že vlastníci bytov opätovne dali žalobcovi výpoveď zo správcovstva, právne následky z výpovede zo zmluvy o výkone správy nastali už na základe skoršej výpovede a nie až na základe výpovede druhej v poradí, a to bez ohľadu na to, ako si následne vlastníci a tiež žalobca ako bývalý správca usporiadali právne vzťahy“.

Okresný súd a prostredníctvom potvrdenia citovaného právneho názoru i krajský súd takto zdôraznili aj fakt, že výpoveď zmluvy schválenú z 21. februára 2008 bolo možné

spochybníť len určovacím rozsudkom vo veci samej, nie neskorším schválením uznesenia s rovnakým obsahom a rovnakými zamýšľanými účinkami. Sťažovateľ však späťvzatím žaloby zabránil vydaniu meritórneho rozhodnutia, čím okrem iného sám vylúčil eventualitu vyhovenia jeho žalobe. V popísaných okolnostiach preto podľa názoru ústavného súdu nemožno považovať záver okresného súdu i krajského súdu o nenaplnení podmienok podľa § 146 ods. 2 druhej vety OSP, a tým o nevyhnutnosti aplikácie § 146 ods. 2 prvej vety OSP za arbitrárny či extrémne vybočujúci z pravidiel upravujúcich náhradu trov civilného sporového konania.

Uvažovanie sťažovateľa, podľa ktorého schválením uznesení na schôdzi vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome 16. októbra 2008 ďalšie pokračovanie konania o určení neplatnosti sporného uznesenia zo schôdze konanej 21. februára 2008 stratilo svoje opodstatnenie, sa síce na prvý pohľad môže zdať logickým, jeho akceptovanie po procesno-právnej stránke by však znamenalo prejudikovanie rozhodnutia vo veci samej, čo vzhľadom na už konštatovanú absenciu právneho dopadu uznesení schôdze vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome zo 16. októbra 2008 na platnosť uznesenia atakovaného určovacou žalobou nie je ani na účel aplikácie § 146 ods. 2 druhej vety OSP akceptovateľné.

Ústavný súd dospel k záveru o akceptovateľnosti právnych záverov okresného súdu i krajského súdu z hľadiska požiadaviek plynúcich zo základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu aj na podklade preskúmania ich právnych názorov formulovaných v odôvodneniach ich rozhodnutí. Nemožno preto prijať ani druhú námietku prednesenú sťažovateľom v jeho sťažnosti, ktorá spočívala v tvrdení nedostatočného odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu. Sťažovateľ podľa vlastného názoru vo svojich opravných prostriedkoch prednášal právne relevantnú argumentáciu a krajský súd „*nezdôvodnil jej irelevantnosť*“.

Krajský súd sa stotožnil so závermi okresného súdu, preto v rovine kvality odôvodnenia jeho uznesenia je potrebné vychádzať z ustáleného právneho názoru, podľa ktorého odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno

posudzovať izolovane (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok.

Krajský súd aj tým, že sa stotožnil s právnymi názormi okresného súdu, dal odpoveď na dôvody prednesené sťažovateľom v jeho odvolaní proti prvostupňovému uzneseniu okresného súdu (tie sa zásadným spôsobom neodlišovali od argumentácie sťažovateľa prednesenej v podaniach, v ktorých sa vyjadroval k problémovej právnej otázke, ako aj v skorších opravných prostriedkoch). Navyše sa cielene vyjadril k problému splnenia kritéria dôvodnosti podania žaloby ako podmienky pre aplikáciu sťažovateľom preferovaného § 146 ods. 2 druhou vetou OSP (ústavný súd nepovažuje za potrebné opätovne na tomto mieste citovať právny názor krajského súdu), čím dal odpoveď na tie otázky, ktoré mali podľa stabilizovanej judikatúry hodnotiacej kvalitu odôvodnení súdnych rozhodnutí (napr. II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05) pre vec podstatný význam. Preto aj námietka sťažovateľa založená na tvrdení nedostatočnosti odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu je nedôvodná.

Ústavný súd tak pri predbežnom prerokovaní sťažnosti nezistil žiadnu možnosť pre prípadné konštatovanie porušenia základného práva sťažovateľa zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy po jej prijatí na ďalšie konanie. Preto bolo potrebné sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa formulovanými v jeho sťažnostnom petite (návrh na zrušenie napadnutého uznesenia krajského súdu, návrh na priznanie finančného zadosťučinenia, návrh na priznanie náhrady trov konania).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. júla 2015

